

Lech Krzyżanowski

Levoča 79 - wystawa poplenerowa w Warszawie

Ochrona Zabytków 33/2 (129), 183

1980

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

działu Warszawskiego odznaczeniami „Zasłużony działacz kultury” — dra Ryszarda Brykowskiego, mgr Janinę Zagalową oraz złotą odznaką „Za opiekę nad zabytkami” — inż. arch. Eugeniusza Ajewskiego, Zofię Baranowicz, dra hab. Marka Andrzeja Kwiatkowskiego, dra Andrzeja Olszewskiego, mgra Witolda Strausa.

Sekretarz Generalny Towarzystwa — mgr inż. arch. Jacek Cydzik przedstawił działalność TOnZ oraz jego stan organizacyjny. Dotychczas powołanych zostało 11 oddziałów, a mianowicie: w Warszawie, Chełmie, Kielcach, Krakowie, Lublinie, Przemyślu, Tarnowie, Zamościu, Zielonej Górze, Siedlcach i Wrocławiu (dwa ostatnie w stadium organizacji). Działają również Kolo TOnZ w Brzegu, podlegające bezpośrednio Zarządowi Głównemu, a także bardzo prężny Społeczny Komitet Opieki nad Starymi Powązkami w Warszawie jako jednostka organizacyjna TOnZ mająca własny regulamin. W dalszej kolejności omówił działalność Zarządu Głównego w 1979 r.:

— podpisanie porozumienia z Zarządem Głównym PTTK w sprawie współdziałania w rozwoju społecznej opieki nad zabytkami;

— starania o uzyskanie zezwolenia na wydawanie własnego periodyku;

— opracowanie projektu znaku graficznego Towarzystwa (autorstwa T. Kobyłki) i po akceptacji Zarządu Głównego przekazanie do Mennicy Państwowej;

— zlecenie opracowania projektów dwóch plakatów i dwóch medali pamiątkowych, z których jeden na 75-lecie TOnZ będzie przeznaczony do sprzedaży, drugi zaś do wręczenia osobom zasłużonym;

— uzyskanie zapewnienia, że Polskie Radio i Telewizja gotowe są współpracować z TOnZ, podając w swoich programach informacje o ważniejszych imprezach i przedsięwzięciach Towarzystwa;

— uruchomienie — za zgodą Ministerstwa Kultury i Sztuki — Społecznego Funduszu Ochrony Zabytków;

— wystąpienie z wnioskiem o opracowanie podstawy prawnej umożliwiającej członkom Towarzystwa obejmowanie opieką poszczególnych zabytków;

— podjęcie uchwały o zwołaniu I Zwyczajnego Walnego Zebrania Delegatów w kwietniu 1980 r.

Prof. dr Janusz Durko jako przewodniczący Głównej Komisji Rewizyjnej przedstawił jej działalność w okresie 3-letniej kadencji. Z informacji o pracy poszczególnych oddziałów TOnZ należy odnotować osiągnięcia Społecznego Komitetu Opieki nad Starymi Powązkami w Warszawie. Obecnie działa 7 zespołów specjalistycznych Komitetu. W czasie 5-letniej kadencji zorganizowane zostały dwie konferencje naukowe dotyczące konserwacji kamienia i jedna na temat konserwacji metalu. Ustalenia przyjęte na tych konferencjach są wykorzystywane w pracy Komitetu. Rokrocznie przeprowadza się odnowę od kilkunastu do ok. 40 nagrobków przy współdziałaniu Instytutu Mechaniki Precyzyjnej (organizacja pracowni konserwacji metali), od dwóch lat czynna jest także pracownia kamieniarska. Kwesty organizowane na cmentarzu w Święto Zmarłych przysparzają Komitetowi środków finansowych na konserwację zabytkowych nagrobków; ostatnia z nich przyniosła ponad 0,5 mil. złotych.

W dyskusji — zebrani postulowali konieczność współpracy Towarzystwa z młodzieżą, gromadzenia i korzystania z przyczyn w działalności propagandowej, podniesienia rangi zawodu konserwatora, podjęcia starań, aby TOnZ mogło korzystać z terenowych funduszy społecznych na ochronę dóbr kultury, nadsyłania informacji z terenu w związku z przygotowawaną publikacją dotyczącą 75-lecia TOnZ, powołania komisji ds. zmiany statutu Towarzystwa z związku ze zbliżającym się I Zwyczajnym Walnym Zebraniem Delegatów, zwrócenia uwagi na pilną potrzebę utworzenia zbioru mebli i wyposażenia wnętrza z końca XIX i XX w., szkolenia młodej kadry w zakresie rzemiosł artystycznych, dołożenia starań, aby zawsze na rynku były dostępne plany miast i regionów z oznaczeniem zabytków.

Prof. dr W. Zin poinformował zebranych o działaniu zespołu opracowującego wykaz zabytków wymagających rewaloryzacji i tych, których nie da się już uratować; o projekcie uchwały znoszącej warunek posiadania uprawnień rolnych przy zakupie zabytku nieruchomego przez osoby fizyczne; o przejęciu przez Ministerstwo Kultury i Sztuki tzw. Zółtej Karczmy w Warszawie, a także o podjęciu prac konserwatorskich umożliwiających ekspozycję Panoramy Raclawickiej.

Na zakończenie obrad dokonano wyboru zespołu ds. zmiany statutu TOnZ w celu przygotowania projektu na I Zwyczajne Walne Zebranie Delegatów.

Marian Paździor

LEVOČA 79 — WYSTAWA POPLENEROWA W WARSZAWIE

Nie mamy zwyczaju komentować w „Ochronie Zabytków” wystaw sztuki współczesnej, a taką była wystawa poplenerowa „Levoča 79” zorganizowana w grudniu 1979 r. przez PP Pracownie Konserwacji Zabytków — Oddział w Warszawie. Czynimy ów wyjątek z satysfakcją, ponieważ była to wystawa poplenerowa dyplomowanych konserwatorów zabytków, wychowanków warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych.

W 1979 r. grupa konserwatorów z warszawskiego Oddziału PKZ pracowała w Lewoczy, konserwując wystrój plastyczny kamieniczek tego malowniczego, słowackiego miasta. Wolny czas część konserwatorów spożytkowała na malowanie, korzystając

z pomocy dyrekcji Oddziału, która zaopatrzyła chętnych w nieodzowne materiały. Efektem tych działań była wystawa poplenerowa w Lewoczy, zorganizowana wspólnie z Urzędem Konserwatorskim w Spiskiej Nowej Wsi. Pięć obrazów prezentowali nasi twórcy gospodarzom. Pozostałych 25 obrazów pokazano na wystawie warszawskiej; wydany też został ilustrowany katalog wystawy. Krzysztof Dąbrowski, Katarzyna Iwanicka, Jerzy Suchwałko, Jadwiga Wardzyńska, Jolanta Wiecezorek, Anna Więckowska i Andrzej Wróbel dowiedli, że można z sukcesami artystycznymi rozwijać talenty ukierunkowane w trakcie studiów na akademii.

Sklonni jesteśmy uważać wystawę warszaw-

ską za praktyczny głos w dyskusji na temat działania konserwatorskiego jako aktu twórczego i konieczności rozwoju wrażliwości plastycznej w trakcie prac konserwatorskich. Udział w wernisazu Jana Karczewskiego, prezesa Warszawskiego Okręgu Związku Polskich Artystów Plastyków, był nie tylko aktem uznania dla kontynuacji twórczości artystycznej członków Sekcji Konserwacji, ale i wskazówką o potrzebie kontynuacji takich działań. Warszawski Oddział PKZ ma zresztą w tej mierze osiągnięcia. Już w 1978 r. nie mniej interesująca wystawa zakończyła prace plenerowe w Kazimierzu Dolnym.

l. k.

POWOŁANIE RADY NAUKOWEJ DS. ARCHEOLOGICZNYCH

Na mocy Decyzji nr 4 Ministerstwa Kultury i Sztuki z dnia 2 lutego 1979 r. powołana została w tymże Ministerstwie przy Generalnym Konserwatorze Zabytków Rada Naukowa ds. Archeologicznych. Do pierwszego składu Rady weszło 32 archeologów i przedstawicieli dyscyplin współpracujących, reprezentujących wszystkie większe środowiska archeologiczne naszego kraju. Przewodniczącym Rady mianowany został prof. dr hab. Witold Hensel — członek rzeczywisty PAN, zastępcami prze-

wodniczącego — prof. dr hab. Waldemar Chmielewski oraz doc. dr hab. Kazimierz Radwański, sekretarzem Rady — dr Jadwiga Rauhutowa, a zastępcą sekretarza — mgr inż. Jerzy Jaski.

Rada jest organem opiniodawczym Ministerstwa Kultury i Sztuki — Generalnego Konserwatora Zabytków w sprawach archeologicznych. Do jej podstawowych zadań należy opiniowanie wszelkich spraw archeologicznych podległych Ministerstwu Kultury i Sztuki lub wniesionych przez

Generalnego Konserwatora Zabytków oraz troska o rozwój archeologicznych i konserwatorskich kadr naukowych i naukowo-technicznych działających w pionie Ministerstwa Kultury i Sztuki.

Zadaniem Rady jest także opiniowanie w sprawach: głównych kierunków polityki naukowej, rozwoju muzealnictwa archeologicznego, tworzenia rezerwałów i parków archeologicznych, rozwoju i polityki służb archeologiczno-konserwatorskich, postępu w dziedzinie konserwacji zabytków, pro-